

Beslutningsforslag nr. B 7. Fremsat den 21. oktober 1981 af Niels Anker Kofoed (V), Christophersen (V), Svend Heiselberg (V), Henrik Toft (V) og Øllgaard (V)

Forslag til folketingsbeslutning om løsning af landbrugets krise

Folketinget opfordrer regeringen til:

1. At fremsætte forslag til ændring af afskrivningsreglerne, således at der permanent indføres mulighed for at benytte disse regler, uanset om en landbrugsvirksomhed har overskud eller underskud, og således at der midlertidigt gives mulighed for, at landbrug med underskud kan få udbetalt skatteværdien af rentefradrag.

2. At fremsætte forslag til suspension af opkrævningen af alle skatter på produktionsjord og ophævelse af kapitalvindingsskatten. Herudover fremsætte forslag til en række ændringer i den almindelige erhvervsbeskatning for dermed at fremme investeringer og konsolideringer.

3. At fremsætte forslag til en endelig gældssaneringsordning for landbruget efter følgende retningslinier:

a. Staten stiller beløb til rådighed i form af

lån, der er rente- og afdragsfrie, indtil landbrugets rentabilitet er genskabt og nødvendig konsolidering har fundet sted. Der stilles derudover et beløb til rådighed til aflastning af særligt hårdt belastede kreditorer i en gældssaneringsituation.

b. Reglerne for realkreditinstitutters udlånsvirksomhed ændres, således at der på det frie marked kan udbydes særlige lavtforrentede obligationsserier, hvis renteafkast er skattefrit for køberen. Lånene skal anvendes til gældsafløsning i landbruget bl. a. i form af omprioritering.

c. Der gennemføres regler, som sikrer, at de under a og b nævnte former for gældsafløsning kan anvendes i det omfang, hvor de private og institutionelle kreditorer ikke er i stand til helt eller delvis at bidrage til gældssaneringen i en landbrugsbedrift, der under normale omkostningsforhold burde være i stand til at virke på et rentabelt grundlag.

Bemærkninger til forslaget

Det haster med en løsning af landbrugets dybt alvorlige problemer, og det er beklageligt, at regeringen i mange måneder har forholdt sig passiv og uden konkrete forslag.

Såvel af hensyn til landbruget og landmandsfamilierne som af hensyn til de mange andre erhverv, der er afhængige af landbrugets produktionssevne, må der gennemføres en række hurtigtvirkende ordninger, som sikrer, at der tilvejebringes grundlag for, at det størst mulige antal landbrug og den størst mulige animalske produktion bevarer. Der må samtidig gennemføres forslag, som giver grundlag for ny fremgang og bedre rentabilitet i landbruget.

En sådan politik er også af afgørende betydning for det danske samfunds samlede beskæftigelsessituation og dets valutaindtjening.

Venstres forslag skal ses på denne baggrund.

Udgangspunktet for etableringen af de nødvendige overlevelseshjælper bør være en erkendelse af, at landbrugets samlede gældsbyrde nu har et sådant omfang, at en stor del heraf ikke vil kunne forrentes eller indfries under de eksisterende økonomiske forhold. Derfor finder der i øjeblikket en uorganiseret og stadig mere ukontrollabel gældssaneringsproces sted, som rammer mange tusinde landbrug og deres kreditorer på en helt tilfældig måde og med så store tab til følge, at landbrugets krise forplanter sig til andre erhverv. Denne udvikling må derfor bringes til ophør både af hensyn til landbruget og af hensyn til dets kreditorer i de øvrige erhverv.

Forudsætningen for, at en velorganiseret gældsrensning på længere sigt vil have en positiv effekt, er imidlertid, at den ledsages af en række andre foranstaltninger, som letter landbrugets løbende driftsomkostninger, herunder en række skatte- og afgiftsbyrder.

Det er endvidere nødvendigt, at der gennemføres en ændring i den almindelige økonomiske politik i Danmark. Forslagene og deres finansiering skal derfor også ses i sammenhæng med de forslag til offentlige udgiftsreformer og en erhvervsdynamisk

skattepolitik, der er fremsat af venstre allerede i sidste folketingssamling.

Til forslagens enkelte punkter skal i øvrigt bemærkes:

Til pkt. 1

For så vidt angår forslaget om at give adgang til at bruge afskrivningssaldi, således at man i underskudsperioder får udbetalt skatteværdien, henvises til Det økonomiske Råds formandskabs redegørelse for denne metode, som ikke indebærer noget offentligt provenutab, men alene en likviditetsforskydning. For landbruget vil det indebære en betydelig likviditetsslettelse allerede i første halvår af 1982. Det er i øvrigt venstres opfattelse, at tilsvarende regler bør indføres for alle andre former for erhvervsliv.

Forslaget om at give adgang til at få »skatteværdien« af rentefradrag udbetalt, såfremt ejendommen har underskud, er midlertidigt og tager sigte på en øjeblikkelig forbedring af landbrugets indtjening. Venstre har ikke dermed taget stilling til tankerne om overgang til en egentlig altomfattende renteskatteordning, men vil her afvente betænkningen fra det særlige udvalg, der arbejder med disse problemer.

Til pkt. 2

Venstre har stillet forslag om ophævelse af al skat på produktionsjord, og et sådant forslag vil blive genfremsat. Det er imidlertid nødvendigt allerede nu at suspendere opkrævningen af al skat på produktionsjord. Vedrørende forslag til ændring af den almindelige erhvervsbeskatning henvises i øvrigt til de af venstre fremsatte forslag herom.

Det gælder således forslag om afskrivninger til genanskaffelsespris, ophævelse af »halvårsreglen« for afskrivninger, højere grænser for afskrivning af »småaktiver«, mulighed for større henlæggelser til investeringsfunds, indførelse af konjunkturudligningsfunds samt en sænkning af formueskatten.

Til pkt. 3

Hensigten med forslagene er at sikre, at vel-drevne landbrug, der under normale omkostnings- og finansieringsforhold ville kunne drives på rentabel vis, ikke bringes til standsning. Normalt ville der i forbindelse med en gældssanering være mulighed for, at private og institutionelle kreditorer kan bidrage med betydelige beløb. Landbrugets situation er imidlertid så alvorlig, at det må forudses, at dette kun i et begrænset omfang kan ske, uden at det vil føre til meget store problemer for disse kreditorer. Der er derfor brug for at tilvejebringe supplerende ordninger, der kan aflaste såvel landbruget som kreditorerne.

Forslaget om at udbyde lavtforrentede, skattefrie obligationer vil indebære, at der udstedes en obligationstype med stærk appel til private sparere og andre investorer, der er underkastet almindelig indkomstbeskatning. For landbrug med underskud eller en indkomst inden for proportionalstrækket vil mangelen på fradragsret for renteudgiften blive langt mere end opvejet af den omstændighed, at

renten og salgskursen for disse obligationer vil blive fastsat under hensyntagen til den langt højere beskatningsprocent, der normalt er gældende for købere af almindelige, skattepligtige obligationer.

De beløb, som måtte være nødvendige, ud over hvad der kan tilvejebringes i samarbejde med kreditorerne og gennem udbud af de særlige obligationsserier, må stilles til rådighed af staten i form af rente- og afdragsfrie lån, der indrettes således, at rente- og afdragsforpligtelser først indtræder i takt med, at landbruget har genvundet sin rentabilitet og opnået den fornødne grad af konsolidering.

Der vil desuden være situationer, hvor kreditorer vil blive så hårdt belastede, at det kan være nødvendigt at stille et beløb til rådighed for at muliggøre deres medvirken ved gældssanering.

Ordningerne må i øvrigt tilrettelægges således, at der på grundlag af en konkret vurdering tilvejebringes en samlet løsning af hvert enkelt landbrugs gældssaneringsproblem med inddragelse af de ovennævnte elementer i det omfang, det er muligt og fornødent.